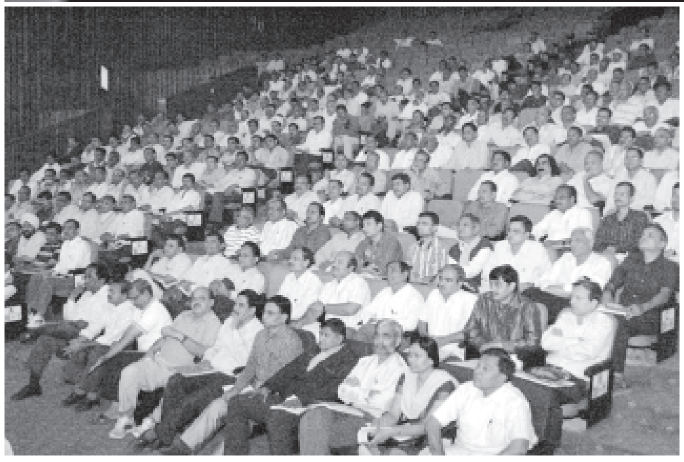

ગાંધીનગર ઉત્તર વિધાનસભા મતવિસ્તારના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ માટે ચૂંટણીલક્ષી તાલીમ કાર્યક્રમ ગાંધીનગર ટાઉનહોલ ખાતે યોજાયો હતો. (તસવીર : દિપક જાની)

૩.૭૮ કરોડ મતદારોમાં ૩૭ લાખ મુસ્લિમો

લઘુમતી સંખ્યા ઉપર ભાજપ અને કોંગ્રેસની નજર કેન્દ્રીત

રાજ્યમાં ૬૬ વિધાનસભા બેઠકમાં મુસ્લિમ મતદારોની ભૂમિકા પણ મહત્વપૂર્ણઃ મેમ્બરશીપ ઝુંબેશ પરિપૂર્ણ થઈ

અમદાવાદ,તા. ૯

ગુજરાત વિધાનસભાની ચૂંટણી આડે ગણતરીના દિવસો રહ્યા છે ત્યારે આ વખતે પણ હમેશની જેમ જ મુસ્લિમ મતો ઉપર ભાજપ અને કોંગ્રેસે ગણતરી કરી દીધી છે. ભાજપે દાવો કર્યો છે કે મુસ્લિમ પ્રાથમિક સભ્યો તેના પણ વધ્યા છે. લઘુમતી સંખ્યાને લઈને બંને પક્ષો ખૂબ જ સાવધાન થયેલા છે.

રાજકીય પક્ષો દ્વારા આપવામાં આવેલા આંકડા ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવે તો જાણવા મળે છે કે ભાજપ પણ કોંગ્રેસની જેમ જ પ્રાથમિક મુસ્લિમ સભ્યો ધરાવે છે. એટલામાં ઓછું હોય તેમ કેશુભાઈ પટેલની બે મહિના જૂની પાર્ટી ગુજરાત પરિવર્તન પાર્ટી પણ લઘુમતી સભ્યોને આકર્ષિત કરવામાં પાછળ રહી નથી. રાજ્યમાં ૬૬ વિધાનસભાની બેઠક એવી છે જ્યાં કુલ ૬૧ ટકા મતદારોમાં મુસ્લિમ મતદારોની સંખ્યા ૧૦ ટકાની આસપાસ છે. કેટલીક બેઠકો ઉપર ઉમેદવારોના ભાવી મુસ્લિમ મતદારો દ્વારા જ નક્કી કરવામાં આવે છે જેમાં જમાલપુર-ખાડિયા, દરિયાપુર, વગડા, ભરૂચ, લિંમાયત, વેજલપુર, અબડાસા અને ભૂજનો સમાવેશ થાય છે. રાજ્યમાં ૩.૭૮ કરોડ મતદારો પૈકી ૯.૮ ટકા મતદારો મુસ્લિમો છે.

વર્ષ ૨૦૧૧ના વસ્તી ગણતરીના આંકડામાં આ મુજબની વાત કરવામાં આવી છે. ભાજપના પ્રાથમિક સભ્યોની સંખ્યા માત્ર પાંચ ટકા છે. સંખ્યાની દૃષ્ટિએ આ આંકડો ૧.૯૦ લાખની આસપાસ પહોંચ્યો છે. ભાજપે તેની સભ્યપદ ઝુંબેશ ગયા વર્ષે પૂરી કરી લીધી હતી અને ૧૪ લાખ સભ્યો ઉમેર્યા હતા. આની સાથે જ ભાજપના સભ્યપદોની સંખ્યા વધીને ૩૮૧૭૦૦૦ થઈ ગઈ છે. આવી જ રીતે કોંગ્રેસે તાજેતરના સમયમાં રહેલા તેના સભ્યોમાં ઉમેરો કરવા કોઈ ઝુંબેશ હાથ ધરી નથી. ગુજરાત ભાજપ લઘુમતી સેલના વડા સુફી સંત મહેબૂબ અલીનું કહેવું છે કે મુસ્લિમો પણ ભાજપ સાથે જોડાઈ રહ્યા છે. વર્ષ ૨૦૧૦માં સ્થાનિક ચૂંટણીઓમાં પરિણામ પણ આ બાબત સાબિત કરે છે કે એ વખતે મોટી સંખ્યામાં ઉમેદવારને ભાજપની ટિકિટ મળી હતી. લઘુમતીની ટકાવારી સામાન્ય રીતે ૧૨થી ૧૫ ટકા રહે છે. ચૂંટણી પહેલા પાર્ટી મેમ્બરશીપ ઝુંબેશ હાથ ધરે છે. અલબત્ત આ વખતે કેશુભાઈ પટેલની પાર્ટી પણ આગળ વધી રહી છે. એક અગ્રણી અંગ્રેજી અખબારમાં લઘુમતી સંખ્યાનો આંકડો વિગતવાર પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો છે જે નવી ગણતરી અને સમીકરણો રચી શકે છે.

પસંદગીની પ્રાથમિક પ્રક્રિયા સમ્પન્ન થઈ

ખાનગી એજન્સીઓના રિપોર્ટ સાથે ઉમેદવાર યાદીની તુલના

અમદાવાદ, તા. ૯

ગુજરાત વિધાનસભાની ડિસેમ્બર મહિનામાં યોજાનારી ચૂંટણી માટે ભાજપના ઉમેદવારોની પંસદગીની પ્રાથમિક પ્રક્રિયા સમ્પન્ન થયા બાદ હવે તેનો ખાનગી એજન્સીઓના રિપોર્ટ સાથે તાલમેલ બેસાડવામાં આવી રહ્યો છે તેમ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીના નિકટવર્તી વર્તુળો દ્વારા પ્રાપ્ત થતી વિગતો મુજબ મુખ્યમંત્રીએ દિલ્હીની બે જુદી જુદી ખ્યાતનામ એજન્સીઓ પાસેથી રાજ્ય વિધાનસભાની તમામ ૧૮૨ બેઠકો માટે ખાનગી સર્વે કરાવ્યા હતા. આ ખૂબ જ રસપ્રદ કહી શકાય તેવા અલાયદા સર્વેમાં ભાજપને કેટલી બેઠકો મળશે તે નહિ પરંતુ કઇ બેઠક માટે ભાજપનો કયો ઉમેદવાર સહુથી વધુ યોગ્ય સાબિત થઇ શકે તેનો અહેવાલ તૈયાર કરવાની જવાબદારી સોંપવામાં આવી હતી.

ખાનગી એજન્સીઓને સોંપાયેલી આ કામગીરી માટે કેટલીક વિગતો મુખ્યમંત્રીના નિર્દેશ મુજબ પૂરી પાડવામાં આવી હતી. જેમાં દરેક બેઠક માટે પાંચ સંભવિત ઉમેદવારોના નામ તથા જ્ઞાતિવાદ પૃથ્થકરણ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ એજન્સીઓને પાંચ પૈકી સહુથી યોગ્ય ઉમેદવાર નક્કી કરવાની કામગીરી સોંપાઇ હતી. જેમાં વિધાનસભા મત વિસ્તાર સહિત આસપાસના વિસ્તારમાં પણ ઉમેદવારની પ્રતિષ્ઠા, ફરજનિષ્ઠા, મતદારોમાં તેમનો પ્રભાવ, સ્વીકૃતિ, ઉમેદવાર સામે થયેલા આક્ષેપ, પ્રજામાં વિરોધ, ચાલ ચલગત, પોલીસ ફરિયાદ હોય તો તેની વિગત, ખાસ કરીને યુવા મતદારોમાં ઉમેદવારની પકડ, આર્થિક તથા સામાજિક સદ્ધરતા, ઉમેદવારની આદત, ચરિત્ર, એડીક્શન વગેરે અનેક નાનામા નાની બાબતોને આવરી લેવાઇ હતી.

આ ઉપરાંત મતક્ષેત્રમાં વિપક્ષ કે અપક્ષનો પ્રભાવ અને તેમાં વધારો કે ઘટાડો થયો હોય તેની પણ વિગતો માંગવામાં આવી હતી. આ એજન્સીઓએ લગભગ ત્રણ મહિનાની સખત મહેનત બાદ ઉપરોક્ત તમામ પાસાઓને આવરી લઇ વિગતવાર અહેવાલ તૈયાર કરી ઓક્ટોબર મહિનામાં મુખ્યમંત્રીને સુપરત કરવામાં આવ્યો હતો. આ અહેવાલનો તાર્કિક અભ્યાસ કર્યા બાદ ગુજરાત પરિવર્તન પાર્ટીના ઉદયથી ક્યાં કેવી અસર થશે તેનો પણ તલસ્પર્શી અભ્યાસ કરી કેટલીક વધુ વિગતોની પૃચ્છા કરી આ અહેવાલ પરત કરવામાં આવ્યો હતો. દ્વિતીય તબક્કાની ચૂંટણી માટે ૨૯મી નવેમ્બર સુધી યાદી જાહેર થઇ જશે તેમ પણ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

હવે ‘નો વોટ’ બટનની અરજીમાં માગણી થઈ

અમદાવાદ,તા.૯

ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં એક વિશેષ અરજી રજૂ કરીને ઈલેક્ટ્રોનીક વોટિંગ મશીન (ઈવીએમ)માં નો વોટ બટન મૂકવાની માંગ કરવામાં આવી છે. આગામી વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં ઈવીએમમાં આ વ્યવસ્થા કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે. અરજીમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે નો વોટની જોગવાઈ પણ હોવી જોઈએ. હાલમાં જ રચવામાં આવેલી રાજકીય પાર્ટી જાગતે રહો પાર્ટીના આયોજકોએ આ અરજી દાખલ કરીને કેન્દ્રીય કાયદા અને ન્યાય મંત્રાલય અને ચૂંટણી પંચને આ મુજબની વ્યવસ્થા કરવા સૂચના આપવા રજૂઆત કરી છે. અરજીમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે કોઈપણ ઉમેદવારને મત નહીં આપવાની પણ વ્યવસ્થા થવી જોઈએ. આ મામલામાં સુનાવણી દિવાળીના વેકેશન બાદ હાથ ધરવામાં આવે તેવી શક્યતા છે.

ચૂંટણી પંચના નાયબ કમિશનર ગુજરાતના પ્રવાસે

ગુજરાત ચૂંટણી વ્યવસ્થાની વિસ્તૃત સમીક્ષા હાથ ધરાઈ

અધિકારીઓ સામે સાંઠગાંઠની ફરિયાદો માટે પંચનું ઝીરો ટોલરન્સ વલણ રહેશે : સાવધાન રહેવાની સલાહ અપાઈ

ગાંધીનગર, તા. ૯

ગુજરાતમાં યોજાનાર રાજ્ય વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ માટેની તૈયારીની સમીક્ષા કરવા માટે ભારતના ચંટણી પંચના નાયબ ચૂંટણી કમિશનર વિનોદ ઝૂત્સીએ આજે અમદાવાદ ખાતે પ્રથમ તબક્કામાં જે જિલ્લાઓમાં મતદાન યોજનાર છે તેવા સૌરાષ્ટ્રના છ અને અમદાવાદ, ગાંધીનગર તથા સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાઓનાં કલેક્ટર અને રીટર્નીંગ ઓફિસર્સ સાથે ચૂંટણી વ્યવસ્થાની સમીક્ષા કરી હતી. આ પ્રસંગે રાજ્યના મુખ્ય ચૂંટણી અધિકારી શ્રીમતી અનિતા કરવલ, નાયબ ચૂંટણી અધિકારી સંજીવ કુમાર ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

નાયબ ચૂંટણી કમિશનરે નવ જિલ્લાઓમાંથી ચૂંટણી વ્યવસ્થાની સમીક્ષા કરતા રાજ્યમાં આગામી વિધાનસભાની ચૂંટણી નિષ્પક્ષ અને પારદર્શક રીતે યોજાય તે માટે ચૂંટણી કામગીરી સાથે સંકળાયેલા તમામ અધિકારીઓ-કર્મચારીઓએ સંપૂર્ણપણે નિષ્પક્ષતાથી કામ કરવાની સૂચના આપી હતી. તેમણે ઉમેદવારો દ્વારા ચૂંટણીલક્ષી રજૂઆતો કે મંજૂરીઓ માટે કોઈપણ રજુઆત આવે તો તેને નિષ્પક્ષ અને ત્વરીત ન્યાયિક રીતે નિર્ણય લેવા પણ જણાવ્યું હતું. ચૂંટણી ફરજ ઉપરના અધિકારીઓ સામે ભેદભાવ કે સાંઠગાંઠની ફરિયાદ માટે ચૂંટણી પંચનું ઝીરો ટોલરન્સ રહેશે.

આ બેઠકમાં સંબંધિત જિલ્લાઓનાં નવ કલેક્ટર્સ, બે પોલીસ કમિશનર, નવ જિલ્લા પોલીસ અધિક્ષક અને ૭૪ જેટલાં રીટર્નીંગ ઓફિસર્સ ઉપસ્થિત રહી જે તે મતવિસ્તારની તૈયારી અંગેની તમામ વિગતોથી નાયબ ચૂંટણી કમિશનરને વાકેફ કર્યા હતા. નાયબ ચૂંટણી કમિશનરે આવતીકાલે ભરૂચ ખાતે પ્રથમ તબક્કામાં મતદાન કરનાર દક્ષિણ ગુજરાતના ભરૂચ, સુરત, નર્મદા, તાપી, વલસાડ, નવસારી અને ડાંગ જિલ્લાનાં કલેકટરો અને પોલીસ વડાઓ સાથે પણ સમીક્ષા કરનાર છે.

નાયબ ચૂંટણી કમિશનરે મતદાન પૂર્વેના ૪૮ કલાકોને ખૂબ જ મહત્વના ગણાવ્યા હતા અને કહ્યું હતું કે, આ ૪૮ કલાક જેટલા સમયમાં કોઈપણ મતદારને લાલચ આપી કે ધાક-ધમકીથી મત આપવા કે ન આપવા પ્રભાવિત કરે તેવા તમામ પગલાંઓને રોકવા માટે ચૂંટણી પંચ તૈયાર છે અને તે માટે પ્રથમવાર ગુજરાતમાં વધારાનો પોલીસબળ તૈનાત કરવામાં આવશે. જો કે રાજ્યમાં મતદાન સમયે કાયદો અને વ્યવસ્થા જળવાઈ રહે તે માટે પૂરતો પોલીસ ફોર્સ આપવામાં આવશે. ચૂંટણી જાહેર થતાં જ રાજ્યના અધિકારીઓ-કર્મચારીઓએ તેમની કાર્યપદ્ધતિનો માઈન્ડસેટ બદલવો પડશે અને જ્યાં સુધી ચૂંટણીની આચારસંહિતા લાગુ રહેશે ત્યાં સુધી તેઓ વહીવટીતંત્રને સંપૂર્ણપણે જવાબદાર રહેશે.

નાના પક્ષોનું ચિત્ર...

અમદાવાદ,તા. ૯

૧૯૭૫ સિવાય નાના પક્ષો ચૂંટણીમાં ગુજરાતમાં ક્યારેય તેમની અસર છોડી શક્યા નથી. ૧૯૭૫માં કિસાન મજદૂર લોક પક્ષે ૧૨ બેઠકો જીતી સારી અસર ઉભી કરી હતી. ૧૯૭૫નું પુનરાવર્તન થશે કે કેમ તેને લઈને રાજકીય પંડિતોમાં ગણતરીનો દોર શરૂ થઈ ચૂક્યો છે.

વર્ષ	નાના પક્ષ	ઉમેદવાર	જીત	ડિપોઝીટ ડૂલ
૧૯૬૨	૪	૪૭	૧	૩૬
૧૯૬૭	૦	૦	૦	૦
૧૯૭૨	૧	૧	૦	૧
૧૯૭૫	૩	૧૪૦	૧૩	૮૩
૧૯૮૦	૦	૦	૦	૦
૧૯૮૫	૧	૧૫૩	૦	૧૫૩
૧૯૯૦	૧૬	૩૨૨	૧	૩૧૮
૧૯૯૫	૧૫	૨૭૬	૦	૨૭૬
૧૯૯૮	૬	૧૩	૦	૧૩
૨૦૦૨	૯	૫૭	૦	૫૪
૨૦૦૭	૨૮	૧૩૯	૦	૧૩૮

પ્રાયમરી મેમ્બરશીપ...

અમદાવાદ,તા.૯

ભાજપ અને કોંગ્રેસે તેની મેમ્બરશીપ ઝુંબેશ પૂર્ણ કરી લીધી છે. ભાજપે ગયા વર્ષે તેની મેમ્બરશીપ પૂર્ણ કરી હતી અને ૧૪ લાખ સભ્યો તી યાદીમાં ઉમેર્યા હતા. આની સાથે જ તેની સંખ્યા વધીને ૩૮ લાખ ઉપર પહોંચી હતી. પ્રાયમરી મેમ્બરશીપના મામલામાં કોંગ્રેસે તાજેતરમાં પ્રવર્તમાન સંખ્યાને વધારી નથી. આંકડો નીચે મુજબ છે.

પક્ષ	પ્રાયમરી મેમ્બરશીપ (લાખમાં)	
	૨૦૦૯	૨૦૧૨
ભાજપ	૨૪	૩૮
કોંગ્રેસ	૧૪	૧૬
જીપીપી	-	૧૫

બિન કોંગ્રેસી સરકારમાં બે વખત મુખ્યમંત્રી બન્યા,કટોકટીનો અનુભવ

નર્મદા -મી બાબુભાઈ પટેલ સંસ્કૃતના સારા જ્ઞાતા હતા

મચ્છુ હોનારત વખતે ગાંધીનગરનું સચિવાલય એક મહિનો મોરબીમાં ખસેડ્યું હતું : નાગરિક પુરવઠાની માગણીના મતદાનમાં હાર થઈ હતી

॥ આઠમો મણકો ॥

ચીમનભાઈ પટેલના શાસન દરમ્યાન ૧૯૭૪ નવનિર્માણની ચળવળ બાદ ગુજરાત વિધાનસભાનું વિસર્જન થયું હતું ત્યારબાદ ગુજરાતમાં ચૂંટણીઓ સમયસર ન થતાં મોરારજી દેસાઈ તેના વિરોધમાં આમરણાંત ઉપવાસ પર ઉતર્યા હતા, પરિણામે જૂન-૧૯૭૫માં પાંચમી વિધાનસભાની ચૂંટણી થઈ હતી. આ ચૂંટણીમાં ગુજરાતમાં -થમ વખત

કોંગ્રેસ પક્ષ વિરૂદ્ધ જનતા મોરચાની રચના થઈ હતી.

તે વખતની સંસ્થા કોંગ્રેસ, જનસંઘ વગેરેએ સંયુક્તપણે જનતા મોરચો રચ્યો હતો અને મોરચાને વિધાનસભામાં બહુમતી મળતાં તા.૧૮મી જૂન-૧૯૭૫ના રોજ બાબુભાઈ જશભાઈ પટેલના મુખ્યમંત્રી પદે રાજયમાં સૌ -થમવાર બિનકોંગ્રેસ સરકારની રચના થઈ હતી. આ વિધાનસભામાં વિધાનસભાની બેઠકોના પુનઃ સીમાંકનના કારણે બેઠકોની સંખ્યા ૧૬૮થી વધીને ૧૮૨ની થઈ હતી.

વિધાનસભામાં જનતા મોરચાના ૮૬, કોંગ્રેસ (આઈ) ૭૫, કિમલોપ ૧૨, બિનજોડાયેલા કોંગ્રેસી ૪ અને અપક્ષો ૮ હતા. ૧ જગ્યા ખાલી હતી. ૧૮મી જૂન-૧૯૭૫ના રોજ મંત્રીમંડળની રચના થઈ હતી અને જનતા મોરચાના નેતા તરીકે બાબુભાઈ જશભાઈ પટેલની મુખ્ય મંત્રી તરીકે વરણી થઈ હતી.

ગુજરાતની ભૂમિના રાજા

- ગૌતમ પુરોહિત

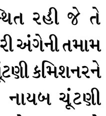

તેમના મંત્રીમંડળમાં જનસંઘના કેશુભાઈ પટેલ, મકરંદ દેસાઈ, હેમાબેન આચાર્ય વગેરે મંત્રીઓ હતા. આ મંત્રી મંડળમાં ૧૯ મંત્રીઓ તથા બે સંસદીય સચિવો હતા. વિરોધપક્ષના નેતા તરીકે કોંગ્રેસ(આઈ)ના માધવસિંહ સોલંકી હતા. વિધાનસભાના અધ્યક્ષ તરીકે કુન્દનલાલ ધોળકિયા ચૂંટાયા હતા, જયારે ઉપાધ્યક્ષ તરીકે મનુભાઈ પાલખીવાલા ચૂંટાયા હતા.

૧૨મી માર્ચ, ૧૯૭૬ના રોજ નાગરિક પુરવઠા વિભાગની માગણીના મતદાન પર હાર થતાં બાબુભાઈ પટેલની સરકારે રાજીનામું આપ્યું અને રાજયમાં ત્રીજી વખત રાષ્ટ્રપતિ શાસન લાદવામાં આવ્યું અને વિધાનસભાને મૂર્છિત અવસ્થામાં મુકવામાં આવી હતી. ગુજરાતમાં મોરચા સરકારની સાથે સમગ્ર દેશમાં કટોકટી લાદવામાં આવી હતી. સમગ્ર દેસમાં ફક્ત ગુજરાત કટોકટીની સીધી અસરથી મુક્ત હતું. બાબુભાઈ પટેલની સરકારની હાર થતાં તેમના સહિત અન્ય નેતાઓની ધરપકડ થઈ હતી ત્યારબાદ ૨૪મી ડિસેમ્બર-૧૯૭૬ના રોજ રાષ્ટ્રપતિ શાસન ઉઠી જતાં માધવસિંહ સોલંકીના મુખ્યમંત્રીપદે સરકાર રચાઈ હતી પરંતુ તેઓએ ૧૧મી એ-િલ-૧૯૭૭ના રોજ બહુમતી ગુમાવતાં રાજીનામુ આપ્યું હતું અને બાબુભાઈપટેલ બીજી વખત મુખ્યમંત્રી બન્યા હતા.

માધવસિંહ સોલંકીનું મંત્રીમંડળ ૮મી એ-િલ-૧૯૭૭ના રોજ સભાગૃહમાં બહુમતી ગુમાવતાં રાજયપાલે ૧૧મી એ-િલ-૧૯૭૭ના રોજ બાબુભાઈ પટેલને બીજી વખત મુખ્યમંત્રી તરીકે સોગંદ લેવડાવ્યા હતા. તેમના મંત્રીમંડળના કુલ ૧૮ મંત્રીઓ હતા. ૧૭મી ફેબ્રુઆરી-૧૯૮૦ના રોજ ગુજરાત વિધાનસભાનું વિસર્જન થયું ત્યાં સુધી તેઓની સરકાર સત્તા પર રહી હતી.

મોરચા સરકારનો -થમ સમયગાળો ખૂબ જ સારો રહ્યો હતો પણ બીજા ગાળામાં -થમ ગાળા જેટલી અસરકારકાત રહી ન હતી. બાબુભાઈ પટેલની સંસદીય કારકીર્દી ૧૯૩૭થી શરૂ થઈ હતી. તેઓ ૧૯૩૭, ૧૯૪૬ અને ૧૯૫૨માં મુંબઈ વિધાનસભાના સભ્ય હતા. ૧૯૪૯માં તેઓ સંસદીય સચિવ નિમાયા હતા તથા ૧૯૫૨ના વર્ષ દરમ્યાન નાયબ મંત્રી હતા તથા ૧૯૫૬માં તેઓ મંત્રી બન્યા હતા.

બાબુભાઈ પટેલની સરકારમાં બહુમતી માટે સભ્યસંખ્યા ઘટતાં અધ્યક્ષ કુન્દનલાલ ધોળકિયાએ ૨૮મી માર્ચ-૧૯૭૭ના રોજ અધ્યક્ષપદેથી રાજીનામું આપ્યું હતું અને તેમના સ્થાને ઉપાધ્યક્ષ કરસનદાસ સોનેરીને કાર્યકારી અધ્યક્ષ બનાવવામાં આવ્યા હતા. ૧૭મી માર્ચ-૧૯૮૦ના રોજ કેન્દ્રમાં કોંગ્રેસની સરકાર સત્તા પર આવતાં ગુજરાત વિધાનસભાનું વિસર્જન કરવામાં આવ્યું હતું.

બાબુભાઈ પટેલ ખૂબ જ વિધ્વાન અને સ્વામિનારાયણ સં-દાય વિશે ઉંડું જ્ઞાન ધરાવતા હતા. તેઓ સંસ્કૃતના ઘણા સારા જ્ઞાતા છે. તેઓને નર્મદા યોજના સાથે ખૂબ જ લગાવ હતો અને તેથી જ તેઓ અગાઉ મુખ્યમંત્રી રહ્યા હોવા છતાં ચીમનભાઈ પટેલના નેતૃત્વ હેઠળની સરકારમાં (લોકસ્વરાજ મંચના ધારાસભ્ય હોવા છતાં) ચીમનભાઈના આગ્રહથી નર્મદા યોજનાની કામગીરી સ્વીકારીને તે વિભાગમાં મંત્રીપદે રહ્યા હતા.

નર્મદા યોજના અંગે જૂના જમાનાની લોકજીભે ચઢેલી એક કવિતા તેમણે બનાવી હતી જે આ મુજબ છે. તેઓને કવિતા યાદ ન હોવાથી શબ્દો ખૂટતા જણાય છે.

રેવા બની જાય ધન્ય, -સન્ન હૈયું બન્યું,
વારી ન વહેશે વ્યર્થ, ક્ષીરાબ્ધિમાં,
કિન્તુ તૃષાર્ત કંઠો સંતૃપ્ત થાશે જનોના,
યુગોથી વહેતાં જળ વ્યર્થ જોઈ
વ્યગ્ર ધરા હવે તૃપ્ત થાશે,
હું ધન્ય જીવ્યું પરાર્થે તન
ને સૌ જીવ્યું સાર્થ,
કલ્યાણ વાંછુઓના સુષુપ્ત તન ને
જગાડે જનક ભગીરથ.

બાબુભાઈ જશભાઈ પટેલના શાસનમાં પહેલી જ વાર સમગ્ર સચિવાલયને એક મહિના સુધી મચ્છુ હોનારત વખતે મોરબીમાં શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. તેઓએ આ હોનારત વખતે મંત્રીમંડળના સભ્યો અને સનદી અધિકારીઓને મોરબી નહીં છોડવાના આદેશો આપ્યા હતા.

આ વિધાનસભાના યાદગાર -સંગોમાં પામોલીન તેલની ખરીદી અંગે મોટી હોહા થયેલી. આ -કરણના બચાવ માટે જનતાપક્ષે સરકાર તરફથી ભાવનગરના નગીનદાસ ગાંધી અને કોંગ્રેસ તરફથી સનત મહેતાએ ખૂબ જ સંયમ વાપરી, ઉગ્ર, હકીકતપૂર્ણ અને સંસદીય ઈતિહાસને છાજે તેવાં -વચનો કર્યા હતા. મુખ્યમંત્રી બાબુભાઈ જશભાઈ પટેલ ખૂબ જ લાક્ષણિકતાથી ચર્ચાનો જવાબ આપતા હતા.

ઘણીવાર હળવી રીતે ચર્ચાનો જવાબ આપતાં મુખ્યમંત્રી બાબુભાઈ પટેલ જણાવતાં કેઁ રાજયમાં સારો વરસાદ પડે તો હિન્દી સરકાર (કોંગ્રેસ પક્ષની) કેન્દ્ર સરકારના કારણે આવ્યો અને દુષ્કાળ પડ્યો તો રાજય સરકારની અણઆવડતના કારણે પડ્યો એમ કોંગ્રેસી મિત્રો માને છેઁ. બાબુભાઈ પટેલે ગુજરાતની ખુરશી ૧૩૧૦ દિવસ સુધી સંભાળી હતી. (ક્રમશઃ)